

Historia

Teren Gminy Gostynin wchodzi w skład historycznej Ziemi Gostynińskiej stanowiącej najdalej na zachód wysuniętą część Mazowsza. O jej odległym rodowodzie świadczą liczne znaleziska archeologiczne. Badania archeologiczne w Klusku i Pomarzankach wykazały, że człowiek przebywał na tym terenie już w schyłkowym Paleolicie, tj. w okresie kamienia łupanego (10.000 - 800 lat p.n.e.).

W Średniowieczu teren ten należał do książąt płockich. Najnowsza historia sięga początków XII wieku. Z tego okresu pochodzi nazwa miasta Gostynin wywodząca się od słowa gościnność. Z gościnnością kojarzyła się ówczesna osada przyjmująca strudzonych kupców wędrujących przez te ziemie.

Wyrazem wielkości miasta i jego znaczenia było nadanie praw miejskich w 1382r. oraz lokacja miasta na prawie chełmińskim. W 1462 roku powiat gostyniński wchodzący w skład ziemi rawskiej został wcielony do Królestwa Polskiego. Podczas zaborów całe województwo płockie, w tym Ziemia Gostynińska, leżała w granicach zaboru rosyjskiego. Ludność brała czynny udział w powstaniach narodowych: kościuszkowskim, listopadowym i styczniowym. W okresie II Rzeczypospolitej starostwo gostynińskie należało do województwa warszawskiego. Dowodem bogatej przeszłości tych okolic są liczne zabytki kultury i sztuki.

Współczesna gmina Gostynin funkcjonuje już 40 lat. Jednak początki samorządu gminnego sięgają połowy XIX wieku i reform z czasów zaboru rosyjskiego. Wtedy to powołano gminy Lucień, Rataje i Skrzany, - odpowiedniki współczesnej gminy Gostynin.

Tamte gminy, formalnie samorządowe, podlegały ścisłej kontroli ze strony urzędników carskich. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, w 1918 roku, do już ustanowionego systemu samorządu gminnego, dodano rady gminne. W 1933 roku weszła w życie reforma samorządu gminnego jednolitej dla całej II Rzeczypospolitej (tak zwana ustawa scaleniowa). W czasie I i II wojny światowej gminy wykonywały ściśle polecenia władz okupacyjnych.

Po II wojnie światowej stopniowo ograniczano samorząd, aż do jego zniesienia w 1950 roku. W czasach PRL przeprowadzono zupełnie nieudaną reformę podziału kraju na gromady (1954-1972).

Od 1973 roku zaczęto naprawiać błędy i ustanowiono większe gminy. Ówczesnie ustanowiony podział gminny w większości funkcjonuje do dziś, co stanowi dowód, że się sprawdził. W 1973 roku powołano gminy Gostynin oraz Rataje (z czasem zlikwidowana).

Od 1990 roku gminy funkcjonują według nowych norm prawnych ustalonych w ustawie z 8 marca 1990 roku „o samorządzie gminnym”.

Praca niniejsza ma na celu przedstawienie dziejów administracji i samorządu obszaru gminy Gostynin na przestrzeni ostatnich 150 lat.

